

ACİL EYLEM PLANI VE İŞSİZLİKLE MÜCADELE

Aydınlık Dergisi, 24 Kasım 2002

Yıldırım Koç

AKP Genel Başkanı R.T.Erdoğan, 16 Kasım 2002 tarihinde Acil Eylem Planı'nı açıkladı. Bu planın son sayfalarında işsizlikle mücadele konusunda şu değerlendirme yapıyor:

“Türkiye'nin en acil meselesinin işsizlik olduğunu hepimiz biliyoruz. Kurulacak 58. Hükümetimizin en öncelikli meselesinin işsizliğe çözüm bulmak olacağını meydanlarda haykırdığımız gibi bugün de aynı kararlılıkla bu gerçeğin altını bir kez daha çiziyorum. Bu cümleden olarak daha önce söz ettiğim 15 bin kilometrelik yol yapımına ilave olarak hükümetin kurulmasından sonraki ilk altı ay içinde konut seferberliğini de başlatmış olacağımızı bir kez daha hatırlatmak istiyorum.”

İşsizlik sorunuyla yıllardır uğraşan biri olarak, bu değerlendirmeyi okuduğumda yorum yapamadım. Bir kez, SSK'nın sorunlarının çözümünün tartışıldığı bir toplantıda bir Bakan, “bir başka ilden Ankara'ya sevk edilen hasta, yanında filmlerini getirirse ve mükerrer film çekimi olmazsa, SSK'nın sorunları çözülür” demişti de, katıla katıla gülmek için kendimi zor tutmuştum. İşsizlik sorununun çözümü konusundaki bu öneri de bende aynı duyguları uyandırdı.

Hitler, 1933 yılı Ocak ayında iktidara geldikten sonra, işsizlik sorununa çözüm yollarından biri olarak, otoyol yapımına ağırlık vermişti. Ancak Hitler'in yaptığı daha başka birçok iş vardı. Silahlanma hızlandırılmıştı. Museviler ve her türlü ilerici düşünceye sahip olanlar işlerinden atılmış, toplama kamplarına gönderilmişti. Hitler'in işsizlikle mücadele programı, yalnızca otoyol yapımıyla sınırlı değildi; çok daha kapsamlıydı.

Günümüzde yol yapımı, Türkiye'de üretkenliği ve ihracat gücünü artırmayacaktır. Günün koşullarında bu yatırım “ölü yatırım”dır. 15 bin kilometrelik yol yapımının yaratacağı istihdam, en abartılı ve iyimser bir yaklaşımla, ancak onbinlerle ifade edilebilir. Ayrıca, “ya dayak yememiş, ya sayı saymasını bilmeme” durumu söz konusu. 15 bin kilometrelik duble yolun maliyeti nedir, bu iş için bütçeden para ayrılabilir mi, sorusu hiç tartışılmıyor. Olmayacak duaya amin diyen de çok.

Gelelim konut yapımı aracılığıyla istihdam yaratmaya. Bugün Türkiye'de konut piyasasında müthiş bir durgunluk yaşanıyor. 1980'li yılların başlarında herkesin evini satıp parasını bankere yatırdığı dönemde bile konut fiyatları bu kadar düşmedi. Kiralık ev sayısı hızla artıyor. Bugün Türkiye'de konut açısından birçok bölgede bir arz fazlası söz konusu. Bu koşullarda kim, zaten iyice ufalmış olan tasarrufunu konut yapımına ayırır. Eğer bireysel tasarruflar konut üretimine yöneltilemezse, hangi kaynakla konut üretim seferberliği yaratılabilir. Bu konutların üretiminde kazma kürekli işçi mi çalıştırılacak zannediliyor. Kaç konut kaç işçiye yeni istihdam alanı yaratır. Ayrıca konut üretiminin mevsimlik olduğu da unutulmamalı. Buna ek olarak, bugünkü koşullarda konut üretiminin de “ölü yatırım” olduğu ve kaynakların bu alana aktarılmasının ülke ekonomisi açısından uzun vadedeki olumsuz etkilerinin unutulmaması gerektiğini belirtiyim.

Türkiye'de kahvelerde Türkiye'nin bütün meseleleri çözülür. “İki kişiyi sallandırırın,” mesele hallolur. İşsizlik sorununa çözüm olarak 15 bin kilometre duble yolla ve konut seferberliğiyle sınırlı bir anlayış, kahve sohbetinin ötesinde değildir.